

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/110/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0020203315
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:0020203315.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Martina Kolesára v právnej veci navrhovateľky N. Z., rod. Y., nar. X.XX.XXXX, bývajúcej v C. č. XX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Szárszoi, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Michalovce proti manželovi Z. Z., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho v A. č. XX, okres M., právne zastúpenému JUDr. Petrom Gdovinom, advokátom advokátskej kancelárie so sídlom Humenné, Kalininova 675, v konaní o určenie výživného na čas po rozvedení pre maloletú L. Z., nar. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, Saleziánov 1, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č. k. 15P/120/2020-394 zo dňa 17.6.2022 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Preskúmaným rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal otca prispievať na výživu maloletej L. Z., nar. XX.X.XXXX výživným vo výške 180 Eur mesačne k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 20.5.2021. Dĺžné výživné za obdobie od 20.5.2021 do 30.6.2022 v sume 560 Eur súd povolil otcovi splácať v 56 eurových mesačných splátkach splatných spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok s tým, že prvá splátka je splatná 15-tym dňom nasledujúceho mesiaca od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh matky, ktorá sa domáhala určenia výživného vo výške 200 Eur zamietol.

2. Svoje rozhodnutie založil na zistení, že predmetom konania je určenie výživného na čas po rozvedení pre mal. L. Z., keďže manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 24.3.2021 č.k. 15P/120/2020-63, ktorým bola zároveň maloletá zverená do výchovy a opatery matky a výživné bolo určené v sume 140 Eur mesačne a zároveň bol upravený styk otca s maloletou každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 9:00 hod. do 18:00 hod. Rozsudok vo výroku o rozvedení manželstva, zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, úprave styku otca s maloletou a o trovách konania nadobudol právoplatnosť dňa 20.5.2021. Vo zvyšujúcej časti týkajúcej sa určenia výživného na základe odvolania navrhovateľky bol rozsudok predmetom odvolacieho prieskumu s tým, že odvolací súd uznesením zo dňa 20.12.2021 č. k. 7CoP/67/2021-117 zrušil rozsudok v jeho napadnutom výroku o určení výživného a v rozsahu zrušenia mu vrátil vec na ďalšie konanie s tým, že v bode 16 predmetného uznesenia mu podrobne uložil doplniť dokazovanie na zistenie skutočných príjmových pomerov u oboch rodičov, ako aj skutočných odôvodnených potrieb maloletej a vo svetle výsledkov takto doplneného dokazovania opätovne vo veci rozhodnúť.

3. V ďalšom vychádzal súd prvej inštancie z výsledkov vykonaného dokazovania tak ako mu to bolo uložené vo vyššie uvedenom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu s tým, že podrobne zistil osobné

majetkové, príjmové a výdavkové pomery oboch rodičov, ako aj odôvodnené potreby maloletej, ktoré podrobne rozobral v bodoch 10 až 40 preskúmaného rozsudku, ako aj z výsledkov šetrenia kolízneho opatrovníka, svedeckej výpovede U. O., pohovoru maloletej pred kolíznym opatrovníkom a následne s poukazom na ust. § 62 ods. 1,2,3, 4,5 a § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine uzavrel, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej dcéry výživným vo výške 180 Eur mesačne od 20.5.2021, t. j. odo dňa právoplatnosti rozvodu manželstva rodičov maloletej, keďže táto suma zodpovedá zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca, ako aj odôvodneným potrebám maloletej, ktoré podrobne špecifikoval v sume 180 Eur (školský klub 10 Eur, strava v škole 20 Eur, cestovné do školy 10 Eur, oblečenie 50 Eur mesačne, lieky 20 Eur a strava doma pre maloletú 65 Eur). Poukázal na to, že na úhrade týchto výdavkov sa majú podieľať obidvaja rodičia. Pri určení výšky výživného nevzal do úvahy skutočnosť, že otec spláca rôzne úvery a poisťky, nakoľko výživné je prednostná pohľadávka a má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami s tým, že zohľadnil osobnú starostlivosť matky o maloleté dieťa. Vychádzajúc z takto určenej výšky výživného potom stanovil aj výšku dlžného výživného za obdobie od 20.5.2021 do 30.6.2022 v sume 560 Eur, ktoré povolil otcovi splácať v 56 eurových mesačných splátkach pod stratou výhody splátok.

4. Proti tomuto rozsudku včas v zákonnej lehote podal odvolanie otec, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne ho zmeniť a upraviť mu vyživovaciu povinnosť vo výške 140 Eur mesačne. Vytýkal súdu prvej inštancie, že tento nesprávne zohľadnil jeho mesačné výdavky vo vzťahu k úverom, či poisťkám, ktoré musí splácať, keďže sa jedná o úver v stavebnej sporiteľni, ktorý bol vzatý na výstavbu rodinného domu, v ktorom žije matka maloletej spoločne s maloletou a preukázateľne aj so svojim novým partnerom a otec túto nehnuteľnosť nevyužíva. Zdôraznil, že po úhrade výživného vo výške 180 Eur mu neostanú žiadne ďalšie finančné prostriedky a takto stanovené výživné je likvidačné. Poukázal na to, že matka v konaní nepreukázala, že by sa snažila zamestnať, taktiež spochybnil výšku mesačných potrieb maloletej v súvislosti s liekmi a oblečením.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, ako aj matka maloletej, ktorá tak isto žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

6. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

10. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd preskúmal napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré im predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom (uznesenie č. k. 7CoP/67/2021-117) riadne zistil vo veci skutkový stav, ktorý následne posúdil podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetky podstatné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

14. Na zdôraznenie správnosti napadnutých výrokov súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenáva, že konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca a dodáva, že pri rozhodovaní o výživnom sa použijú zásady citované v ust. § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov s tým, že pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako sú šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, t. j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je potom odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známou skutočnosť, ktorú nie je potreba osobitne dokazovať. Dokazovať je potom potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine navyše ustanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a ak je životná úroveň vysoká je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nej úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takom prípade určená tak, aby zodpovedala zvýšeným potrebám dieťaťa s tým, že je vždy potrebné mať na pamäti, že miera týchto potrieb je ovplyvňovaná schopnosťami a možnosťami povinného rodiča a jeho životným štandardom. V prípade, ak sú schopnosti a možnosti rodiča obmedzené, je potrebné mať za to, že odôvodnenými potrebami sú len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka.

15. Odvolací súd v predmetnom prípade zastáva názor, že súd prvej inštancie dôsledne vyhodnotil odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a v zmysle záverov zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu dôsledne zistil aj okolnosti rozhodujúce pre posúdenie schopností, možností a majetkových pomerov otca, ako aj matky. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na presnú špecifikáciu odôvodnených mesačných potrieb maloletého dieťaťa, tak ako v konečnom dôsledku vyplýva z bodu 55 napadnutého rozsudku v tam stanovenej výške 180 Eur mesačne s presným vyjadrením nevyhnutných mesačných potrieb maloletej L. Z. týkajúcej sa školských potrieb, cestovným do školy, oblečením, stravou v škole a v domácnosti, ako aj nevyhnutnými výdavkami v súvislosti so zdravotnými problémami maloletej spočívajúcich v refluxe a intolerancii laktózy, ktorá bola v konaní preukázaná a povinným ani nebola spochybňovaná. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Medzi takéto nepochybne patria otcovi uvádzané výdavky v súvislosti so sporením vo výške 35 Eur mesačne a investičným sporením vo výške 35 Eur mesačne. Po odrátaní takto deklarovovaných výdavkov a zohľadnení ďalších uplatnených mesačných výdavkov zo strany otca v súvislosti so splátkami úveru a poisťky v celkovej výške (126,70 Eur + 52,18 Eur) 178,88 Eur, otcovi zostáva dosť prostriedkov na úhradu jeho životných potrieb s tým, že odvolací súd v súlade s ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine zohľadnil každodennú osobnú starostlivosť matky o mal. L..

16. Z výsledkov vykonaného dokazovania (čl. 371-373 spisu) vyplynulo, že matka sa neúspešne uchádzala o zamestnanie v spoločnosti Kostrej, Lekra, Eurospan s negatívnou odpoveďou v dôsledku nedostatku voľných pracovných miest. Za tejto situácie odvolací súd uzatvára, že sa odvolacie námietky povinného javia vzhľadom k výsledkom doteraz vykonaného ako aj doplneného dokazovania skutkovo aj právne irelevantné. Správne postupoval súd prvej inštancie aj pri určení dlžného výživného čo sa týka jeho rozsahu a splatnosti dlhu na výživnom. Preto dovolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP s tým, že v odôvodnení sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov, na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

17. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).